

Крім цього, новий Закон диктує прийняття цілого низки інших законів чи внесення змін до нині чинних. Це можуть бути закони про органи громадського самоврядування, про місцеві референдуми та місцеві ініціативи, про статус депутатів місцевих рад, про вибори представницьких органів місцевого самоврядування тощо.

На основі історичного огляду та юридичного аналізу українського законодавства, що стосується організації місцевої влади, можна зробити такі узагальнюючі висновки.

По-перше, за період 1990—1996 рр. відбувся перехід реальної влади від структур компартії та одержавлених рад до місцевих державних адміністрацій та місцевого самоврядування.

По-друге, основи місцевого самоврядування в Україні були закладені в законодавстві 1990—1992 рр., проте не одержали в цей час свого конституційного закріплення, що й призвело до спроб певного відновлення радянської моделі влади в 1994—1995 рр.

По-третє, Конституція України від 28 червня 1996 р. конституційно закріпила існування місцевого самоврядування в Україні і визначила в загальних рисах деякі повноваження його органів, що є гарантією незворотності процесу зміцнення позицій місцевого самоврядування.

По-четверте, подальший розвиток влади на місцях був викликаний новим Законом «Про місцеве самоврядування в Україні», який набув чинності 14 червня 1997 р. Цей Закон по праву називають новою малою конституцією муніципального руху в Україні.

По-п'яте, чергова реформа місцевої влади в Україні, пов'язана із впровадженням у життя нового законодавства, навряд чи буде простою і останньою. Проте незаперечним є факт, що місцеве самоврядування в Україні уже не придумана демократами химера, а реалії сьогодення.

Література

1. Европейская хартия о местном самоуправлении // Социс. — 1997. — № 1. — С. 90—97.
2. Закон України про місцеве самоврядування // Голос України. — 1997. — 12 черв. — С. 2—7.
3. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 26 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — С. 2—29.

Надійшла до редакції: 10.01.2008

УДК 94 (477)

А. М. Олійниченко, канд. іст. наук, доц,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

УКРАЇНА ТА ПОЛЬЩА: ІНТЕГРАЦІЯ СПОРІДНЕНИХ КРАЇН

Українсько-польські відносини розвиваються успішно. Проте у Києва та Варшави достатньо невирішених проблем, головними з яких є енергетична безпека, візові проблеми, підготовка до Євро-2012. Цінним є і порівняльний аналіз українського та польського досвіду дострокових парламентських виборів 2007.

Ключові слова: дострокові парламентські вибори, євроінтеграція, Євро-2012.

Україна та Польща — стратегічні партнери і добрі сусіди, відносини між якими характеризуються взаємопорозумінням і високим динамізмом. Ще одним підтвердженням цього став офіційний візит президента Польщі Леха Качинського до

України 6—7 грудня 2007 року. Президенти України та Польщі підписали спільну заяву «Спільні виклики, нові виміри партнерства». Український президент зазначив, що ми маємо гарний прогрес у наших стосунках за остання роки. Зі свого боку, польський президент наголосив, що розвиток між Україною та Польщею є зразком відносин споріднених народів, які прямують до того, щоб знайти місце в рамках однакових структур. Українсько-польські відносини розвиваються успішно. Проте, у Києва та Варшави достатньо невирішених проблем, головними з яких є енергетична безпека, візові проблеми, підготовка до Євро-2012, крім того Віктор Ющенко підкреслив, що для України було дуже важливо почути, що після дострокових парламентських виборів у Польщі, формування нового уряду, стратегія наших відносин залишається незмінною по всіх ключових питаннях. Аналіз і висновки з дострокових виборів у Польщі є актуальними для України. Майже одночасно обидві країни проходили випробування на міцність шляхом парламентських дострокових виборів, які відбулися у зв'язку з політичними кризами в обох країнах. Вибори майже співпали в часі: в Україні вони відбулися 30 вересня 2007 року, а у Польщі 21 жовтня 2007 року.

І хоча Україна та Польща знаходяться на різних щаблях розвитку — Польща є членом ЄС та НАТО, вступила до Шенгенської зони, а Україна тільки йде до євроінтеграції, їх об'єднує спільне бачення багатьох проблем.

З цієї точки зору порівняльний аналіз польського та українського досвіду пошуку виходу із політичної кризи є цінним.

Дострокові вибори у Польщі відбулися на 2 роки раніше запланованого строку у зв'язку з саморозпуском парламенту. Це стало результатом політичної кризи, що почалася з виходу із урядової коаліції партій «Самооборона» і «Ліги польських родин», чийх міністрів відправив у відставку президент Польщі Лех Качинський. Необхідно було обрати 460 депутатів нижньої палати парламенту-Сейма і 100 сенаторів верхньої палати.

Консервативна партія братів Качинських «Порядок і справедливість» орієнтується на США і налаштована на жорсткий діалог з Західною Європою та Росією. З перевагою в 11 % голосів її перемогла опозиційна праволіберальна партія «Громадянська платформа» на чолі з Дональдом Туском. Прем'єр-міністр Ярослав Качинський, не чекаючи офіційного підбиття підсумків виборів, визнав свою поразку. Зарубіжні аналітики оцінювали вибори у Польщі як вибір поляків між агресивними і поміркованими консерваторами. Хоча вибори в Україні пройшли на 3 тижні раніше, ніж у Польщі, польські парламентарії першими створили нову коаліцію, що складається з переможця дострокових виборів — «Громадянської платформи» та Польської селянської партії, яка зайняла третє місце по результатах виборів, обрали нового прем'єра Дональда Туска, сформувавши новий уряд.

Аналіз показує, що на противагу радикалізмові братів Качинських з перемогою «Громадянської платформи» Дональда Туска зовнішня політика Польщі стає більш поступливою. Новий прем'єр Польщі обіцяє співробітництво і з США, і з Європою, більш конструктивні відносини з Євросоюзом, поліпшення відносин з Німеччиною, що дуже ускладнилися при братах Качинських і більша частина яких пов'язана з наслідками Другої світової війни, а також нормалізацію відносин з Росією.

Разом з тим у програмній промові прем'єра в парламенті озвучені і нові тези стосовно зовнішньої політики Польщі. Прем'єр оголосив про виведення польського військового контингенту з Іраку в наступному 2008 році. На даний момент чисельність польського контингенту в Іраку складає 900 чоловік, — сказав Д. Туск.

А для того щоб зняти напругу у відносинах Варшави та Москви, Д. Туск заявив про підтримку Польщею розблокування переговорів щодо вступу Росії до Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР), що об'єднує 30 найбільших

країн світу з ринковою економікою. Щоправда, він уточнив: розблокування переговорів з ОЕСР не означає, що Росія автоматично потрапляє у цей «клуб багатих». Спочатку, зі слів Туска, Росія повинна виконати всі критерії зі вступу [2].

Саме ці дві названі нові проблеми стали причиною конфлікту у польській владі і привели до необхідності вирішення питання про розподіл ролей президента і прем'єр-міністра у формуванні зовнішньої політики країни. Ситуація у Польщі дуже нагадує ту, яку Україна переживала майже рік тому: український прем'єр і президент вступили у відкриту конфронтацію за вплив на зовнішню політику. Канцелярія президента Леха Качинського була дуже здивована заявою Дональда Туска про Росію і ОЕСР. Президента, який несе відповідальність за зовнішню політику не проінформували з цього важливого питання, — йдеться у прес-релізі канцелярії. Польський експерт Томаш Зарицкий зазначив, що уряд намагається переконати президента у тому, що його функція — тільки представляти країну. У свою чергу, президент запитує: як він може представляти Польщу на світовій арені, якщо з ним не радяться і він дізнається про найважливіші зовнішньополітичні рішення постфактум. Експерт також нагадав, що уряд, починаючи виводити війська з Іраку, навіть не порадився з головнокомандуючим — Президентом. Лех Качинський вже пообіцяв винести на розгляд конституційного суду питання про чітке визначення функцій президента. Хто переможе у цій суперечці — Качинський чи Туск — важко прогнозувати. Швидше обом доведеться піти на компроміс. Але здавати національні інтереси на догоду політичним амбіціям поляки не будуть. Тому Росії ще треба постаратися потрапити у СОТ.

Справа в тому, що поки Росія не зніме ембарго на польську м'ясну продукцію, Польща буде блокувати підписання нового договору між Росією та ЄС, що перешкоджає вступу Росії до СОТ.

Лех Качинський лише вчиться співіснувати із прем'єром, який належить до конкуруючої політичної сили. У Віктора Ющенка в цьому плані дуже багатий досвід. Свого часу український президент боровся за повноваження із прем'єром Віктором Януковичем. Лех Качинський зараз бореться зі своїм урядом Д. Туска.

Примітно, що Польща останніми днями розгорнула активну дипломатичну діяльність у всіх напрямках. Вийшла свого роду багатовекторність по-польськи. Опоненти Леха Качинського миряться з тими країнами, з якими протистояв президент. Нещодавно польський прем'єр Туск перебував із візитом у Брюсселі. А міністрові закордонних справ довелося поновлювати відносини з Німеччиною. Він також зустрівся з російським колегою Сергієм Лавровим. Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск не виключив, що після рішення Москви скасувати ембарго на поставки польської тваринницької продукції, Польща незабаром може зняти вето на переговори про новий базовий договір між РФ та Євросоюзом.

З погляду співробітництва з Україною, прем'єр заявив про підтримку Польщею вступу України до НАТО, бо всі країни — члени ЄС так починали. При цьому Д. Туск сподівається, що польська допомога українцям не вплине негативно на польсько-російські відносини. Підтримуючи Україну, Д. Туск розуміє, якщо не буде «європейської» України, загроза нависне над самою Польщею.

Що стосується внутрішнього розвитку Польщі після вступу в ЄС, то його динаміка зросла. Для Польщі відкрився ринок ЄС. Цей процес ще більше прискорився після того, як 21 грудня 2007 року дев'ять країн — нових членів ЄС — Польща, Латвія, Литва, Естонія, Чехія, Словаччина, Угорщина, Словенія та Мальта — вступили в Шенгенську зону. Візи в ці країни будуть уже не національними, а шенгенськими. Отримавши шенгенську візу, можна вільно пересуватися до Німеччини, Австрії, Франції.

Польський президент пообіцяв, що Польща зробить все можливе, щоб перехід країни в Шенгенську зону не ускладнив пересування українців.

Динаміка польсько-українських торгово-економічних відносин теж висока, у 2006 році товарообіг зріс більш як на 50 %, у 2007 він ще збільшився. Яцек Ключковський, Надзвичайний і Повноважений посол Польщі в Україні, вважає, що такої динаміки немає навіть у відносинах з країнами ЄС.

Таким чином, після дострокових парламентських виборів, польські парламентарії зуміли, без зайвих зволікань, створити більшість у Сеймі та сформуванати уряд, який негайно почав роботу, визначивши пріоритети зовнішньої та внутрішньої політики країни.

Політична криза в Україні, що затяглась надовго, має більш глибоке коріння, ніж у Польщі. В її основі лежить рішення, яке прийняла ще Верховна Рада IV скликання, про перехід від президентської моделі правління до парламентської республіки європейського типу.

Свої корективи в цю проблему внесла помаранчева революція. Аналізуючи процеси помаранчевої революції, політологи Київського центру політичних досліджень та конфліктології, вважають, що у революції були як успіхи, так і недоліки. Оцінюючи перші, політологи констатують досягнення свободи слова і права викладати в пресі і на ТБ різні точки зору. Революція також привела до зростання зрілості громадянського суспільства. А до недоліків політологи відносять дискредитацію інститутів державної влади, включно з президентом, а також зміну темпів економічного розвитку — помаранчевий уряд не зміг скласти чіткий стратегічний план. Після помаранчевої революції Україна опинилася перед дилемою: процес переходу держави від прокучмівського режиму в нову якість — парламентську демократію — не закінчився. І в цих умовах дуже важливо не скотитися назад, а така небезпека все ще існує.

Серед різного роду ідей, що впливли на хвилі української політичної кризи, можна виділити три головних. Є одна «надія» — ідея ревізії Конституції у варіантах від внесення поправок у теперішній текст до прийняття нового документу, а також проведення реверса конституційної реформи і повернення президентові його попередніх повноважень. Друга, навпаки, пропагує проведення референдуму про імпічмент президента, відмову взагалі від президентського правління. Третя утверджує, що в Конституцію внесено стільки поправок, що вони змінили сутність багатьох статей Конституції і їх можна трактувати довільно.

Якщо у Польщі саме Сейм проголосував за саморозпуск і призначив дострокові парламентські вибори, то в Україні з ініціативою розпуску Верховної Ради V скликання виступив президент. Ще й на сьогодні Конституційний суд України не дав відповіді, чи були всі укази президента Ющенка про розпуск Верховної Ради V скликання конституційними. Одноставної думки немає. Але з'явилося нове тлумачення розпуску Верховної Ради V скликання, згідно з яким президент не розпускав Раду. Рада витратила свою правомочність внаслідок того, що 150 депутатів здали свої мандати і обнулили партійні списки. Тому президент може розпустити і Верховну Раду VI скликання, хоча існує конституційна норма, що парламент, обраний на дострокових виборах, не може бути розпущений на протязі року. Віктор Ющенко погрожує розпустити і цей парламент, якщо він не запрацює.

Парламент VI скликання почав свою роботу 23 листопада 2007 р. І як писали українські ЗМІ: рада стартувала... і розкололась. Головуюча на засіданні Верховної Ради, Р. Богатирьова оголосила про створення п'яти парламентських фракцій: ПР — переможець виборів — 175 голосів, БЮТ — 156, НУ-НС — 72, КПУ — 27, БЛ — 20. Партія регіонів виступила за створення широкої коаліції, БЮТ за демократичну коаліцію. БЮТ і НУ-НС створили нову парламентську коаліцію в складі 227 депутатів. Таким чином, із 450 депутатів Верховної Ради VI скликання 227 — коаліція, 223 — опозиція. Теоретично це можливо, а на практиці дуже складно. Подібного європейського досвіду немає. У західноєвропейських партіях нову коаліцію формує партія-переможець.

Аналіз створення і дії парламентів України та Польщі після позачергових виборів виявляє нові тенденції, характерні для багатьох країн Східної Європи: в них зароджується новий консерватизм. Від Польщі, України до Болгарії партії звертаються до популістських та націоналістичних лозунгів. Фундаментальна відмінність між консерваторами Східної Європи і Заходу — небажання перших приймати модернізацію. Проте, одного разу тут може з'явитися більш молодий середній клас і створити консервативні партії, здатні поєднувати національну ідентичність з відкритістю суспільства і економіки.

У новій Верховній раді України процес формування її керівних органів, обрання нового прем'єр-міністра, створення нового уряду йшов дуже повільно і у відкритій конфронтації коаліції та опозиції. Спікером був обраний Арсеній Яценюк. Прем'єра ж виявилася однією з найдраматичніших в історії України. Партія регіонів, комуністи, блок Литвина не приймали участі в голосуванні за обрання прем'єра, а нова коаліція була настільки хиткою, що у неї не вистачило одного голосу для обрання Ю. Тимошенко — 225 замість 226. Президент подав повторне подання по цій кандидатурі. 18 грудня 2007 р. повторне голосування завершилося обранням Ю. Тимошенко Прем'єр-міністром, був сформований і новий уряд України.

Посол США Вільям Тейлор вважає, що фундамент, на якому доведеться працювати новому уряду, буде дуже хитким. Хоча інколи такий рівномірний розподіл сил у парламенті (50х50 або 51х49) сприяє досягненню підтримки спільних рішень з ключових проблем обидвома сторонами [3].

Депутати проголосували за постанову про кількість і назви парламентських комітетів, також визначилися з розподілом комітетів за партійними квотами. Партії регіонів, комуністам і блоку Литвина дісталися самі престижні комітети. Регіонам — із питань фінансів та банківської діяльності та з питань будівництва. Бюджетний комітет відійшов до блоку Литвина, а комітет із питань економічної політики — комуністам. Їм же — спецкомісія з питань приватизації.

Коаліція — БЮТ та НУ-НС — отримала комітети іноземних справ, освіти і науки, національної безпеки, оборони, податкової та таможної політики, промислової політики, а також з питань євроінтеграції, місцевого самоврядування.

Складне становище у Верховній Раді зтяглося надовго і це в умовах, коли країна може увійти в 2008 р. без нового бюджету, без нових реформ, без таких необхідних соціальних реформ і законів. Глава Верховної Ради Арсеній Яценюк наголосив, що за умов, які склалися, неможливо розробити та прийняти кардинально новий держбюджет на 2008 рік і тому необхідно вже в I кварталі 2008 року вносити зміни до наявного держбюджету. «Буде надзвичайно складно кардинально змінити картину цього закону, тому до не ухваленого закону вже сьогодні необхідно готувати фактичні зміни», — заявив Яценюк [4]. Він підкреслив, що зараз ця робота ускладнюється тим, що Україна стоїть перед новими викликами, зокрема, це стосується нової ціни на газ — \$179,5 за 1000 м³.

Із-за відсутності параметрів бюджету на 2008 рік проблемним буде нормальне функціонування цілих галузей економіки. До того ж у важкій ситуації опиняться підприємства і організації державного сектору. Взагалі слід визнати, що ще ніколи економіка України так не залежала від результатів виборів, як зараз. Справа в тому, що на відміну від інших країн Східної Європи Україна зберігає унікальну структуру власності в промисловому секторі, де значну частку має вітчизняний капітал. Але якщо у результаті виборів до влади повернуться жорсткі прибічники «євроатлантичних» цінностей, то структура власності у промисловому секторі наблизиться до тієї, що сьогодні має місце у нових країнах ЄС: незначна частка національного капіталу і привілейоване становище транснаціональних корпорацій. В українських ЗМІ цей факт трактувався так, що країна повинна бути вдячною приватному капіталові України, бо якраз олігархи не дозволили політичній кризі різко вплинути на

економіку. Стосовно сільського господарства України, то його становище залишається невизначеним, бо до цього часу так і не прийнято закону про зняття мораторію на купівлю-продаж землі.

Таким чином, аналізуючи діяльність новообраних парламентів Польщі та України, можна зробити висновок, що у Польщі новий уряд, обраний парламентом, відразу активно включився в роботу і уже встиг вирішити низку проблем, важливих для прогресивного розвитку Польщі; новий парламент України продовжує конфліктувати і в наслідок цього найбільшою вадою сучасної України є те, що вона нікуди не рухається, вона стоїть на місці.

Аналіз показує, що в оцінках дострокових виборів в Україні зарубіжні і вітчизняні політики і експерти проявляють рідкісну єдність, приходять до висновку, що вибори не тільки не розв'язали політичну кризу, а й викликали новий виток. Щоправда, такі твердження серйозно контрастують з оцінками офіційних представників ЄС та США.

Експерти констатують, що політична криза уже спровокувала погіршення економічного становища в Україні. Керівники Світового банку заявили, що вони не вбачають позитивних змін у економіці України. Чекати їх після позачергових парламентських виборів безнадійно. Кожна із сил, яка бореться за владу, уже продемонструвала свою нездатність почати реформи. Світовий банк визнає Україну найгіршою країною в СНД для ведення бізнесу [5].

Кабінет Міністрів України прогнозує дефіцит зовнішньоторгового балансу в 2008 році у сумі \$7,538 млрд замість \$3,379 млрд. Зростання ВВП зменшиться з 7,2 % до 6,8 %, а інфляція збільшиться з 6,8 % до 9,6 %. Перевищення імпорту над експортом загрожує Україні обвалом національної валюти.

Узагальнюючи тенденції, що виявилися у економічному розвитку України, можна стверджувати, що вона давно уже є не суб'єктом, а об'єктом зовнішньої політики, мета якої вирішення за рахунок України конкретних економічних завдань, зокрема, одержання додаткових ринків збуту для своєї продукції як з боку Росії, так і з боку Європи і США.

МВФ попереджає Україну про кризу. Країни Балтії та Південно-Східної Європи, у тому числі й Україна, можуть стати місцем наступної великомасштабної економічної кризи, — заявив директор європейського департаменту Міжнародного валютного фонду Майкл Демплер в інтерв'ю «Дзеркалу тижня». Тривожним симптомом, на думку економіста, є дефіцит поточних рахунків, який покривається за рахунок іноземних коштів. Ця ситуація, яка є і в Україні: імпорт товарів значно перевищує експорт, а нестача валюти компенсується багато в чому за рахунок нарощування зовнішніх кредитів. МВФ радить владі утримуватися від стимулювання споживчого буму.

Щорічні вибори в Україні, починаючи з помаранчевої революції, відволікали величезні кошти. У 2004 році було три президентські тури, потім — парламентські вибори, дострокові парламентські вибори, а 2009 р. — знову президентські вибори. Уряди змінюються кожен рік. На позачергові вибори 2007 року було надано 73 млн доларів, а взагалі це набагато більше. Все це впливає на розвиток економіки країни, на рівень життя українського народу.

Аналіз показує, якщо у двох великих країнах (Польща за територією найбільша країна в ЄС) з розвинутою демократією європейського типу відбувається конфронтація у владі на противагу національним інтересам, то висновок може бути таким — або залишається один центр влади, який виходячи із завдань країни, прогнозує стратегію розвитку і інноваційний шлях її просування вперед, або конфліктуючим сторонам треба сідати за стіл переговорів і домовлятися, йти на компроміси в ім'я добробуту свого народу.

Євроінтеграція — ключовий принцип української зовнішньої і внутрішньої політики. Інтеграційні процеси в Європі перетворили цей регіон на могутній еконо-

мічний і політичний чинник світових відносин. Тож питання членства в ЄС для України дуже важливе. Втім, аналіз показує, що зараз питання про членство України в Європейському Союзі не обговорюється навіть на далеку перспективу. Змінилася ситуація, що пов'язано з розв'язанням європейської конституційної кризи. 19 жовтня 2007 року у Лісабоні голови держав і урядів Європейського союзу погодили текст базового європейського договору, який був запропонований в якості альтернативи, так і не прийнятої європейської конституції.

В документі зафіксовані й нові умови прийняття нових членів до ЄС. Проголошено, що всі ключові рішення, в тому числі і про розширення, будуть вважатись прийнятими, якщо їх підтримають 55 % країн і 65 % громадян ЄС.

Проти такого принципу прийняття рішень в ЄС виступила Польща. У Варшаві розсудили так: це означає, що у кого населення більше, той і приймає рішення. У Німеччині 80 млн населення, у Польщі вдвічі менше. Брати Качинські навіть заявили, що при підрахунку голосів потрібно враховувати навіть демографічні втрати, що нанесла Польщі нацистська Німеччина. Польща нагадала німцям Другу світову війну. Також брати Качинські наполягали на тому, щоб нову систему голосування в ЄС не було введено до 2014 року.

Зрештою документ, який названо «Погодженням реформ», було прийнято. Його головні пункти: створення Ради ЄС, посади президента ЄС і Верховного представника Союзу по іноземним справам і по безпеці (міністр іноземних справ), будуть переформатовані Єврокомісія і Європарламент, підвищена роль національних парламентів, змінена система шестимісячного президенства в ЄС. Зміни повинні вступити в дію вже 2009 року, коли закінчиться повноваження нині діючого Європарламенту. Брати Качинські пішли на компроміс [5].

Стосовно членства України в ЄС, то характерним є те, що перш за все громадяни «старої» Європи — німці, французи, англійці — взагалі уникають називати будь-які дати в цьому питанні.

Отже, можна зробити висновок, що Україні необхідно по новому розставити деякі аспекти зовнішньої і внутрішньої політики. Першими стоять відносини нового формату України з Європейським Союзом. На XI саміті Україна—ЄС, що відбувся 14 вересня 2007 року у Києві, було заявлено, що вони знайдуть відображення у новому поглибленому базовому договорі між Україною і ЄС, який буде заключено до кінця 2007 року у зв'язку з закінченням строку попереднього договору про партнерство і співпрацю між Україною і ЄС. Другими є проблеми створення зони вільної торгівлі між Україною і ЄС. У листопаді 2007 року Україна пододала останню перепону для приєднання до Світової організації торгівлі (СОТ), підписавши протокол з Киргизстаном. Звичайно, вступ до СОТ це складний процес, пов'язаний з лібералізацією економіки, відкриттям національного ринку для виробників з інших країн, створенням конкурентної економіки. І що ще важливо — за нормами Європейського Союзу має бути укладена і угода про асоціацію України в ЄС. Треті — стосуються внутрішнього розвитку країни і полягають у необхідності масштабних структурних реформ в Україні.

Президент Польщі Лех Качинський підкреслив, що Польща підтримує український шлях до НАТО. Україна буде і в ЄС, і в НАТО, що є основою наших відносин. Ми вважаємо, що такий шлях повністю обґрунтований, але, звичайно, рішення залежить від українського народу, — наголосив він.

Для Польщі і України важливе значення мають широкомасштабні економічні програми і проекти. Під час перебування президента Польщі Леха Качинського з офіційним візитом в Україні обговорювались теми добудови нафтопроводу Одеса — Броди до Гданська і підготовки до Енергетичного саміту, який 2008 року буде проведено в Києві. Обидва президента відвідали Одеський нафтотермінал і відправну точку нафтогону. Цим було підкреслено, що Україна сумлінно ставиться до виконання всіх комерційних зобов'язань, пов'язаних з реалізацією цього проекту. Лех

Качинський зазначив, що Польща зацікавлена в тому, щоб нафта йшла до Польщі по новому нафтопроводу, тим ми хочемо показати, що Польща служить для всіх — для України, Грузії, Азербайджану — як транзитна країна, яка об'єднує їх з Європою. Він сказав, що ініціатива 2006 року з будови нафтопроводу дуже гарно розвивається, і цієї мети буде досягнуто.

Проте, слід зазначити, що Німецький інститут економічних досліджень сумнівається у спроможності Росії задовольнити зростаючий світовий попит на нафту. Незважаючи на те, що Росія є другим найбільшим виробником нафти, вона займає лише сьоме місце за розвіданими резервами. На нинішньому рівні виробництва ці резерви будуть вичерпані приблизно за 22 роки.

Україна стала однією з перших країн, які отримали посилену підтримку в рамках ЄПС (Європейська політика сусідства). Нещодавно Європейська комісія оголосила про надання Україні додаткових 22 млн євро в рамках механізму «Сприяння реформам урядування». Кошти підуть на реформування українського енергетичного сектору, зокрема, на розвиток технологій енергозаощадження та використання відновлюваних джерел енергії.

Під час офіційного візиту польського президента Леха Качинського до України однією з тем була підготовка обох країн до фінальної частини чемпіонату Європи «Євро-2012». За словами українського президента, в першому кварталі 2008 року буде підписана окрема урядова угода, яка забезпечить формальну координацію всіх питань, пов'язаних з підготовкою до «Євро-2012»

«Євро-2012» – це велика довіра Європи до України і Польщі і в той же час — це іспит, випробування для них. Для того щоб виконати цю високу місію, Україна і Польща заявила про зміцнення стратегічного партнерства, конкретне конструктивне співробітництво, мобілізацію усіх організаційних служб і деяких галузей народного господарства. Одночасно це чудовий шанс для зближення наших народів і посилення контактів між ними [2].

Українську частину чемпіонату Європи приймуть чотири міста: Київ, Дніпропетровськ, Донецьк, Львів. Два запасних: Харків та Одеса. В Донецьку і Дніпропетровську уже йде будівництво нових стадіонів. У Києві НСК «Олімпійський» реконструюється. У Львові проектна документація розробляється. Фінал планують провести у Києві. У Польщі теж готуються прийняти Євро-2012 чотири міста: Варшава, Гданськ, Познань і Вроцлав. Два запасних: Краків і Хожув. Відкриття матчу планується провести у Варшаві.

До 2012 року Україна зовсім зміниться — інші дороги і транспорт, нові стадіони і готелі... Єдиний в Україні міжнародний аеропорт зміниться так, що його не можна буде упізнати. Київський центральний залізничний вокзал зараз пропускає 5750 осіб за годину, то в 2012 р. — 8000.

Україна та Польща — це ринки, які швидко розвиваються, що гарантує приплив капіталу для будівництва готелів і аеропортів, а також для ремонту доріг.

У підготовці до «Євро-2012» Польща має серйозні переваги щодо України. Надзвичайний і Повноважний посол республіки Польща Яцек Ключковський навів такі данні: на протязі п'яти років офіційна Варшава отримає 90 млрд євро від Європейського Союзу на будівництво інфраструктури та ін. На кордоні Польща планує побудувати десять нових пропускних пунктів. Україні буде складніше підготуватися до «Євро-2012», бо в неї немає таких фондів. Президент України заявив, що підготовка об'єктів інфраструктури до проведення «Євро-2012» обійдеться у 65 млрд грн.

Такий широкий розмах підготовки до фіналу «Євро-2012», безумовно, свідчить, що УЄФА розцінює Польщу і Україну як стабільні держави, що успішно забезпечать проведення європейського футбольного фіналу.

Отже, коротке дослідження і аналіз позачергових парламентських виборів у Польщі та Україні, показує, що демократія — це не ідеальний та непростий устрій

держави. Формування коаліції та уряду відповідно до норм і правил демократії є складною справою. Коаліційні уряди мають певні переваги та недоліки, що проявилось у діяльності нових урядів Польщі та України, проте обидві країни з надією дивляться на розвиток україно-польських відносин, сподіваються, що співпраця буде тривалою та ефективною.

Література

1. Високий динамізм: Україна та Польща разом готуються до нових викликів // *День*. — 7 грудня 2007 р.
2. У Польщі раніше України буде свій новий кабмін // *Газета по-киевски*. — 12 листопада 2007 г.
3. *Тейлор В.* У нового уряду дуже хиткий фундамент // *Газета 24*. — 14 грудня 2007 р.
4. Спочатку бюджет? // *День*. — 6 грудня 2007 р.
5. Реформи на словах // *Газета 24*. — 24 вересня 2007 г.
6. *Ключковский Я.* «Євро-2012» — это доверие к нашим странам и испытание для них // *Киевские ведомости*. — 25 мая 2007 г.

Надійшла до редакції: 28.12.2007